

CITES del dia

Per primera vegada una exposició mostra el fenomen del barraquisme a la ciutat

L'altra Tarragona dels seixanta

Exposició

SARA SANS

Va arribar la indústria petroquímica i la turística va explotar, i en només quatre anys Tarragona va créixer amb gairebé deu mil persones, un augment del 20% de la població. Arrencava la dècada dels seixanta i la ciutat no va poder absorbir el creixement que demanava la indústria. Faltaaven serveis bàsics i habitatges dignes, i van proliferar les barraques, especialment al costat del riu Francolí. El Centre d'Imatges de Tarragona (CIT) i L'Arxiu de l'Ajuntament han revisat aquesta història recent i oblidada de la ciutat que encara va cuejar fins a principis dels anys setanta.

Les imatges dels fotògrafs David Martínez, Ramon Segú però sobretot de Ramon Vallvé mostren una zona perifèrica de la ciutat on es van instal·lar centenars de famílies allunyades del nucli urbà i amb absència absoluta de serveis. "En el cas de Tarragona moltes famílies procedien de zones rurals de Jaén i Còrdova. Allà tenien casa però no tenien feina ni futur; van arribar aquí, on sí que aconseguien ocupació, però no tenien casa", reflexiona el director de L'Arxiu, Jordi Piqué, que ha coordinat l'exposició *El barraquisme a Tarragona, fa cinquanta anys. La ciutat no reconeguda i els seus habitants*.

Bona part de la documentació en què es basa la mostra procedeix del cens que el 1964 el governador civil va ordenar fer a l'Ajuntament de Tarragona. Un agutzil i un fotògraf, Ramon Vallvé, van recórrer totes les barraques del municipi i van fer-ne una fitxa de cadascuna en la qual constava no només les dades dels habitants de cada barra-

CIT/ L'ARXIU

L'exposició recull imatges de David Martínez, Ramon Segú i Ramon Vallvé, com aquesta del 1967

BARRAQUISME A TARRAGONA

FINS AL 4/X.
L'ARXIU. ESPAI
TABACALERA

En quatre anys, amb l'arribada de la indústria petroquímica, el cens va créixer un 20%

El 1964 es van documentar, una a una, 404 barraques en les quals vivien unes 2.000 persones

ca (edat, procedència i ocupació: ells a l'àmbit portuari, ferroviari i a la indústria química, i elles al servei domèstic i també operàries) i es completava amb imatges de cada barraqueta.

Arran d'aquella exacta radiografia es van registrar un total de 404 barraques, agrupades en deu nuclis i en les quals vivien 1.894 persones. Famílies senceres que representaven en aquell moment gairebé el 4% de la po-

blació i aproximadament el 20% dels immigrants que van arribar a la ciutat entre 1960 i 1964, tot i que en els anys posteriors la xifra va augmentar.

Les barraques eren de dimensions molt reduïdes, generalment d'un sol espai, i els nous-novins construïen amb el que trobaven, bàsicament totxo, fusta i canyes. I allà van viure molts tarragonins durant tres o quatre anys, fins que van tenir prou di-

ners per comprar un pis o construir-se una casa. "La Tarragona oficial va girar l'esquina a aquest problema, que era incapaç de resoldre", afegeix Piqué. Per primera vegada una exposició recull aquest capítol de la història recent i en la seva inauguració, fa uns dies, a més de l'alcalde, hi van assistir nombrosos veïns que van viure durant anys en barraques. Són també els testimonis que recull el documental *El problema del barraquisme a Tarragona (1940-1970)*, que s'ha estrenat en paral·lel. Realitzat pel grup de recerca Per Amor a la Ciutat, de la Universitat Rovira i Virgili (URV), i TAC12, aquest audiovisual pot veure's –igual que les més de seixanta fotografies que integren l'exposició– al web de L'Arxiu (www.tarragona.cat/patrimoni).

Preston, al Born

Història

JOSEP PLAYÀ MASET

El prestigiós hispanista britànic Paul Preston (Liverpool, 1946) analitzarà avui al Born Centre Cultural de Barcelona el paper dels experts estrangers en l'estudi de la història d'Espanya, i en especial d'episodis com la Guerra Civil. A partir dels anys seixanta la bibliografia sobre la Guerra Civil es va començar a renovar gràcies a l'aparició dels estudis de prestigiosos historiadors anglosaxons com el mateix Preston, Hugh Thomas, Gabriel Jackson, Edward Malefakis i Raymond Carr. Abans ja s'havien fet molt populars llibres com *Homenatge a Catalunya*, de George Orwell, i *Laberinto español*, de Gerald Brenan. La llista d'historiadors estrangers fascinats pel període 1936-1939 no ha deixat de créixer amb altres

estudis importants de Ronald Fraser, Stanley G. Payne, Herbert R. Southworth, Antony Beevor, Helen Graham o Ian Gibson.

Preston, que ha publicat una desena de llibres sobre la Guerra Civil, és, a més a més, autor d'una monumental biografia de Franco. Fa poc acaba de sortir al mercat *La guerra civil española* (ed. Debate) en format còmic, amb textos de Preston i il·lustracions de José Pablo García.

PAUL PRESTON

BORN CENTRE CULTURAL,
BARCELONA, 19 HORES. GRATUÏT

Preston acaba de publicar una versió en còmic de la Guerra Civil il·lustrada per José Pablo García

Un tast poètic

Poesia

JOSEP MARIA SERRA

Els poetes Pere Almeda, Eduard Escoffet, Martí Sales, Mireia Calafell, Enric Casasses, Tomàs Arias, David Caño, Pep Blay, David Castillo, Marçal Font, Andreu Subirats, Marc Romera, Max Besora, Susanna Rafart i Anna Pantinat ofereixen avui un tast de poesia en el marc de la presentació de l'edició d'enguany del festival Poesia i +, que organitza la Fundació Palau, de Caldes d'Estrac.

El festival se celebrarà entre el 7 i el 17 de juliol amb força novetats. Una de les més destacades és que al capdavant hi haurà tres directors en lloc dels dos que tenia fins ara: Mireia Calafell, Martí Sales i Pere Almeda. A més, el festival amplia el seu marc geogràfic i passa de quatre

a set municipis. En aquesta edició es pretén que el festival agafi una forta embranzida i per això acollirà espectacles i artistes tan diferents com el Niño de Elche, Antònia Vicens i Tomàs Arias. A més s'hi faran homenatges a Wislawa Szymborska, a Ventura Ametller i a Mikel Laboa, i hi haurà un combat de glosa. L'última jornada del festival estarà dedicada a les editorials de poesia.

LA PRÈVIA DE POESIA I +

LLIBRERIA CALDERS. PTGE. PERE
CALDERS, 9. 19.30 HORES

Al capdavant del festival hi haurà tres directors en lloc dels dos que tenia fins ara

L'AGENDA

Barcelona ciutat

Hi ha un còmic per a cada persona. Descobrir el món del còmic. Xerrada a càrrec d'Albert Mestres.

Continuarà Còmics. Via Laietana, 29 (18.30 hores).

La peregrinació como modo de hablar con Dios: Àngela de Foligno. Conferència a càrrec de Pablo García Acosta, UAB. Seminari Conciliar de Barcelona. Diputació, 231 (19 h). 7 euros.

L'atenció pediàtrica a Catalunya. 90 anys de la Societat Catalana de Pediatria. Presentació d'aquest llibre editat per Xavier Demestre. Acadèmia-Can Caralleu. Major de Can Caralleu, 1-7 (19 hores).

Formes lliures del Renaixement al Classicisme: preludis i fantasies. Concert de guitarra de Nacho Bellido. Gratuït. Casal d'Entitats Mas Guinardó. Pl. Salvador Riera, 2 (19 hores).

La Transición Española. Presentació d'aquest llibre de Xavier Casals. Llibreria Documenta. Pau Claris, 144 (19 hores).

El paper desenvolupat pels experts estrangers en l'estudi d'episodis de la història d'Espanya. Conferència a càrrec de Paul Preston, hispanista. El Born Centre de Cultura i Memòria. Pl. Comercial (19 hores).

Diarios de un pasajero de avión. Presentació d'aquest llibre de Ramón Bayés a càrrec de Tamara Djermanovic, Marc A. Broggi Trias, Jordi Casabona i l'autor. Altair. Gran Via, 616 (19 hores).

El pequeño libro de la felicidad. Presentació d'aquest llibre d'Àngel Rielo. Casa del Llibre. Rambla Catalunya, 37 (19 hores).

Clàssica a la Reial Acadèmia. Barrocs i impressionistes. Olga Canyelles, soprano; Anton Serra, flauta, i Jordi Ribell, clavecí i piano, interpreten obres de Rameau, Scarlatti, Ruera i Ravel. 15 euros. Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi. Passeig Isabel II, 1 (20 hores).

Grandes familias. Preestrena d'aquesta pel·lícula de Jean-Paul Rappeneau, França. Institut Francès. Moia, 8 (20.30 hores).

SI VOLEU PUBLICAR UNA ACTIVITAT EN AQUESTA PÀGINA O A L'AGENDA DIGITAL DE LA VANGUARDIA, ENTREU I CREEU-VOS UN COMPTE A: WWW.LAVANGUARDIA.COM/AGENDA

TELÈFONS ÚTILS

Emergències 112
Atenció al ciutadà de la Generalitat . 012
Sanitat respon 061
Polícia 091
Guàrdia civil 062
Guàrdia Urbana Barcelona 092
Bombers de Barcelona 080
Informació carretera 900-123-505
Gas Natural 900-750-750
Fecsa-Endesa 902-536-536
Manyans 24 h 93-446-59-59
Serveis Funeraris de BCN ... 902-076-902
Àltima Serveis Funeraris..... 902-230-238

